

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Rekvisition hörapparat - en valfrihetsmodell

Ordförandens förslag

Utifrån fullmäktigebeslut 2009-11-03 § 135, som bifogas, föreslår hälso- och sjukvårdsnämnden regionfullmäktige följande på förslag av habiliterings- och hjälpmedelsnämnden

1. Punktsats 7 i ovannämnda beslut ändras så att den får följande lydelse:
"Brukarna kan, efter konstaterat behov av bas, medel eller avancerad, erhålla hörapparater ur Region Skånes upphandlade sortiment eller, hos auktoriserade audionommottagningar, välja hörapparat som finns utanför Region Skånes upphandlade sortiment för vilka fastställd ersättning, *Rekvisition hörapparat*, betalas ut från Region Skåne."
2. Punktsats 8 i ovannämnda beslut ändras så att den får följande lydelse:
"Ersättningsnivåerna för de hörapparater brukarna väljer ur annat sortiment än det Region Skåne upphandlat delas upp i bas, medel och avancerad, och motsvarar snittkostnaden för bas, medel och avancerad i Region Skånes upphandlade sortiment.
Ersättningsnivåerna är:

<i>Bas</i>	<i>1 200 kr per hörapparat</i>
<i>Medel</i>	<i>1 200 kr per hörapparat</i>
<i>Avancerad</i>	<i>1 800 kr per hörapparat</i>

"
3. Ovanstående träder i kraft 2011-01-01.

Sammanfattning av ärendet

Regionfullmäktige beslutade den 3 november 2009 att habiliterings- och hjälpmedelsnämnden, efter avslutad upphandling, skulle återkomma till regionstyrelsen med förslag på ersättningsnivåer vid val av hörapparat utanför Region Skånes upphandlade sortiment.

Brukare i den målgrupp som auktoriserade audionommottagningar riktar sig till kan, efter konstaterat behov, erhålla hörapparater ur Region Skånes upphandlande sortiment eller enligt fritt val "Rekvisition hörapparat". Brukare i de målgrupper som behandlas inom andra delar av Region Skånes verksamheter kan endast erhålla hörapparater ur Region Skånes upphandlade sortiment.

Upphandlingen har blivit fördröjd på grund av överprövning. De nya hörapparatavtalen träder i kraft den 1 september 2010. Föreslagna rekvisitionsnivåer, segmentsbeskrivningar och fördelning mellan segmenten grundas på dessa avtal.

Erfarenheter har hämtats från de organisationer som redan infört valfrihets-system för hjälpmedel och hörapparater. Den föreslagna modellen innebär att de auktoriserade audionommottagningarna ersätts för momskostnader samt med 150 kronor per rehabilitering för ökad administration. Förslaget ger brukarna en reell möjlighet att välja hörapparat utanför Region Skånes upphandlade sortiment.

Valfrihetsmodellen föreslås ha två rekvisitionsnivåer med olika ersättningsbelopp:

Bas/medel	1 200 kr per hörapparat inklusive momstillägg
Avancerad	1 800 kr per hörapparat inklusive momstillägg

Rekvisitionsnivån bas/medel uppskattas att gälla för c:a 75 procent och avancerad för c:a 25 procent av brukarna, enligt beräkningar gjorda vid upphandling av Region Skånes sortiment.

Om antalet utprovningar är 13 000 per år och det förskrivs cirka 20 000 hörapparater blir merkostnaden för valfrihetsmodellen cirka 2 miljoner kronor, baserat på om 25 procent av brukarna väljer "Rekvisition hörapparat".

Uppföljning av valfrihetsmodellen kommer att integreras i den ordinarie uppföljningen. Auktorisationskansliet inom Habiliterings- och hjälpmedelsförvaltningen kontrollerar redan i dag att audionommottagningarna följer avtalet. Uppföljningen kommer att kompletteras för att säkerställa att "rätt brukare" får "rätt rekvisitionsnivå".

Förslaget innebär en utökad valfrihet för brukaren. Sedan förändringen med auktoriserade audionommottagningar infördes har brukarna på kort tid fått ökad tillgänglighet och bättre valfrihet. Valfriheten ökas ytterligare när brukaren nu även får möjligheten att med "Rekvisition hörapparat" själv kunna välja hörapparat utanför Region Skånes upphandlade sortiment.

I övrigt hänvisas till habiliterings- och hjälpmedelsnämndens beslutsförslag.

Henrik Hammar
Ordförande

Karin Christensson
Hälsa- och sjukvårdsdirektör

§ 135 Hörapparater och hörseltekniska hjälpmedel – ändring från tillhandahållande från Region Skånes sida till bidragssystem (Ärende 9)
Diarienummer 0900176

Regionfullmäktiges beslut, i enlighet med regionstyrelsens förslag

1. Hörapparat provas ut till personer som hör sämre än 25 dB i tonmedelvärde (TMV 4) på bästa örat. Undantag från denna decibelgräns kan göras om det föreligger medicinska skäl.
2. Utprovningsavgiften ska vara oförändrad 800 kronor oavsett om utprovningen sker till ena eller båda öronen.
3. Förnyad utprovning av hörapparat kan ske tidigast efter 4 år. Undantag från denna tidsgräns kan göras om det föreligger medicinska skäl.
4. Hörseltekniska hjälpmedel provas ut till personer som hör sämre än 60 dB i tonmedelvärde (TMV 4) på bästa örat. Undantag från denna decibelgräns kan göras om det föreligger medicinska skäl.
5. Brukarna ska i fortsättningen själva äga sina hörapparater och hörseltekniska hjälpmedel.
6. Brukarna bekostar själva tillbehör, förbrukningsartiklar, reparationer och reservdelar för sina hörapparater och hörseltekniska hjälpmedel.
7. Brukarna kan, efter konstaterat behov av bas, medel eller avancerad, erhålla hörapparater ur Region Skånes upphandlade sortiment eller hos auktoriserade audionommottagningar välja hörapparat som finns utanför Region Skånes upphandlade sortiment för vilka fastställd ersättning betalas ut från Region Skåne.
8. Ersättningsnivåerna för de hörapparater brukarna väljer ur annat sortiment än det Region Skåne upphandlat delas upp i bas, medel och avancerad, och motsvarar snittkostnaden för bas, medel och avancerad i Region Skånes upphandlade sortiment. Habiliterings- och hjälpmedelsnämnden får i uppdrag att återkomma med förslag till regionstyrelsen på ersättningsnivåer efter genomförd upp- handling.
9. Hörapparater och hörseltekniska hjälpmedel kommer även fortsättningsvis att vara kostnadsfria lån av hjälpmedel för barn och ungdomar t o m 19 år. De omfattas inte av decibel- eller tidsgränser för

att få hörhjälpmedel, och får även fortsättningsvis förbruknings- artiklar, tillbehör och reparationer kostnadsfritt.

10. Förändringarna genomförs från och med den 1 januari 2010, med undantag för bestämmelserna om att brukarna kan välja hörapparat antingen ur Region Skånes upphandlade sortiment eller ur auktoriserade audionommottagningars eget utbud för vilket särskild ersättning utgår. Dessa bestämmelser träder ikraft vid tidpunkt som fastställs av regionfullmäktige i samband med beslut om ersättningsnivåer för hörapparat ur det privata sortimentet.

Reservationer

Samtliga närvarande ledamöter för socialdemokraterna reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Samtliga närvarande ledamöter för sverigedemokraterna reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Samtliga närvarande ledamöter för vänsterpartiet reserverar sig med hänvisning till bifogad reservation (bilaga 15).

Sammanfattning av ärendet

Förslag föreligger till bestämmelser för tillhandahållande av hörapparater och hörseltekniska hjälpmedel inom Region Skåne.

Regionstyrelsen har behandlat ärendet 2009-10-08, § 288.

I ärendet finns följande skrivelser

1. Regionstyrelsens beslut 2009-10-08, § 288
2. Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut 2009-09-28, § 171
3. Habiliterings- och hjälpmedelsnämndens beslut 2009-09-21, § 36

Yrkanden

Christer Sörliden (fp) och Stefan Lamme (m) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag enligt beslut ovan.

Ewa Pihl Krabbe (s), Allan Jönsson (sd) och Saima Jönsson Fahoum (v) yrkar bifall till punkterna 1-6 och 9-10 samt avslag till punkterna 7-8.

Propositioner

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelsens förslag punkterna 1-6 och 9-10 och finner att regionfullmäktige beslutat bifalla regionstyrelsens förslag i dessa punkter.

Därefter ställer ordföranden proposition på regionstyrelsens förslag punkterna 7-8 och Ewa Pihl Krabbes avslagsyrkande på punkterna 7-8 och finner att regionfullmäktige beslutat bifalla regionstyrelsens förslag.

Omröstning begärs och regionfullmäktige fastställer följande voteringsproposition.

Den som vill bifalla regionstyrelsens förslag röstar ja.
Den som vill bifalla Ewa Pihl Krabbes avslagsyrkande röster nej..

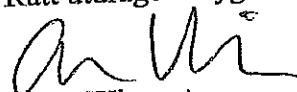
Omröstningen utfaller med 77 ja-röster mot 69 nej-röster och 3 ledamöter är frånvarande.
(Voteringslista nr 6 den 3 november 2009 bilaga 16).

Regionfullmäktiges beslut: Regionstyrelsens förslag bifalles.

Sänt till:
Regionstyrelsen
Hälso- och sjukvårdsnämnden
Habilitering och hjälpmedelsnämnden
Koncernledningen (IB-R)
Styrande dokument

Vid protokollet
Karl Gustav Andersson

Rätt utdraget intygar

Anna Wigenstorp
Kansliassistent

Vänsterpartiet
Region Skåne

Reservation

Regionfullmäktiges sammanträde 2009-11-03

Ärende 9: Hörapparater och hörseltekniska hjälpmedel

Vänsterpartiet anser att nu liggande förslag förbättrats betydligt jämfört med det ursprungliga. Vi kan bara undra varför hela den turbulens egentligen var nödvändig, om den borgerliga majoriteten hade brytt sig om att föra dialog med berörda inför beslut kunde många hårda ord och upprörda känslor undvikits.

Noterbart är att den **privatisering** av verksamheten som skett lett till en fullständigt okontrollerad kostnadsökning. Om samma summa skjutits till den tidigare offentliga audiologi verksamheten hade det inte heller varit några problem att bli av med den kö som funnits.

Vänsterpartiet ställer sig frågande till hur att-satserna 7 och 8 skall kunna genomföras utan att Region Skåne behandlar patienter i offentlig och privat verksamhet olika. Vi ser det också som mycket olustigt att privata enheter kan tjäna extra pengar på att sälja dyrare produkter till brukarna. En offentligt finansierad audionomverksamhet bör vara just detta oavsett driftsform och inte inbjuda till ren försäljningsverksamhet samtidigt.

Vänsterpartiet yrkade att att-satserna 7 och 8 skulle strykas ur beslutet. När vårt yrkande inte vann gehör väljer vi att reservera oss mot beslutet.

För Vänsterpartiet

Vilmer Andersen

Rekvisition hörapparat – en valfrihetsmodell

Ordförandens förslag

Utifrån fullmäktigebeslut 2009-11-03 § 135, som bifogas, föreslår Habiliterings- och hjälpmedelsnämnden Hälso- och sjukvårdsnämnden att föreslå Regionfullmäktige följande:

1. Punktsats 7 i ovannämnda beslut ändras så att den får följande lydelse:
”Brukarna kan, efter konstaterat behov av bas, medel eller avancerad, erhålla hörapparater ur Region Skånes upphandlade sortiment eller, hos auktoriserade audionommottagningar, välja hörapparat som finns utanför Region Skånes upphandlade sortiment för vilka fastställd ersättning, *Rekvisition hörapparat*, betalas ut från Region Skåne.”
2. Punktsats 8 i ovannämnda beslut ändras så att den får följande lydelse:
”Ersättningsnivåerna för de hörapparater brukarna väljer ur annat sortiment än det Region Skåne upphandlat delas upp i bas, medel och avancerad, och motsvarar snittkostnaden för bas, medel och avancerad i Region Skånes upphandlade sortiment.
Ersättningsnivåerna är:

<i>Bas</i>	<i>1 200 kr per hörapparat</i>
<i>Medel</i>	<i>1 200 kr per hörapparat</i>
<i>Avancerad</i>	<i>1 800 kr per hörapparat</i> ”
3. Ovanstående träder i kraft 2011-01-01.

Under förutsättning av regionfullmäktigebeslut enligt ovan, beslutar Habiliterings- och hjälpmedelsnämnden följande:

1. Audionommottagningarna ersätts med 150 kr per rehabilitering för extra administration när brukaren väljer "Rekvisition hörapparat".

Sammanfattning av ärendet

Regionfullmäktige beslutade den 3 november 2009 att Habiliterings- och hjälpmedelsnämnden, efter avslutad upphandling, skulle återkomma till Regionstyrelsen med förslag på ersättningsnivåer vid val av hörapparat utanför Region Skånes upphandlade sortiment.

Brukare i den målgrupp som auktoriserade audionommottagningar riktar sig till kan, efter konstaterat behov, erhålla hörapparater ur Region Skånes upphandlade sortiment eller enligt fritt val "Rekvisition hörapparat".
Brukare i de målgrupper som behandlas inom andra delar av Region Skånes verksamheter kan endast erhålla hörapparater ur Region Skånes upphandlade sortiment.

Upphandlingen har blivit fördröjd på grund av överprövning. De nya hörapparatavtalen träder i kraft den 1 september 2010. Föreslagna rekvisitionsnivåer, segmentsbeskrivningar och fördelning mellan segmenten grundas på dessa avtal.

Erfarenheter har hämtats från de organisationer som redan infört valfrihets-system för hjälpmedel och hörapparater. Den föreslagna modellen innebär att de auktoriserade audionommottagningarna ersätts för moms-kostnader samt med 150 kronor per rehabilitering för ökad administration. Förslaget ger brukarna en reell möjlighet att välja hörapparat utanför Region Skånes upphandlade sortiment.

Valfrihetsmodellen föreslås ha två rekvisitionsnivåer med olika ersättningsbelopp:

Bas/medel	1 200 kr per hörapparat inklusive momstillägg
Avancerad	1 800 kr per hörapparat inklusive momstillägg

Rekvisitionsnivån bas/medel uppskattas att gälla för ca 75 procent och avancerad för ca 25 procent av brukarna, enligt beräkningar gjorda vid upphandling av Region Skånes sortiment.

Om antalet utprovningar är 13 000 per år och det förskrivs cirka 20 000 hörapparater blir merkostnaden för valfrihetsmodellen cirka 2 miljoner kronor, baserat på om 25 procent av brukarna väljer "Rekvisition hörapparat".

Uppföljning av valfrihetsmodellen kommer att integreras i den ordinarie uppföljningen. Auktorisationskansliet inom Habiliterings- och hjälpmedelsförvaltningen kontrollerar redan i dag att audionommottagningarna följer avtalet. Uppföljningen kommer att kompletteras för att säkerställa att ”rätt brukare” får ”rätt rekvisitionsnivå”.

Förslaget innebär en utökad valfrihet för brukaren. Sedan förändringen med auktoriserade audionommottagningar infördes har brukarna på kort tid fått ökad tillgänglighet och bättre valfrihet. Valfriheten ökas ytterligare när brukaren nu även får möjligheten att med ”Rekvisition hörapparat” själv kunna välja hörapparat utanför Region Skånes upphandlade sortiment.

Beskrivning av ärendet

Utifrån Regionfullmäktiges beslut om ”Hörapparater och hörseltekniska hjälpmedel - ändring från tillhandahållande från Region Skånes sida till bidragssystem” har ett förslag på valfrihetsmodell tagits fram. Övriga, av fullmäktige fattade beslut, trädde i kraft den 1 januari 2010.

Upphandlingen av hörapparater har försenats på grund av överprövning. Först den 7 juni 2010 undertecknades avtalen som kommer att träda i kraft den 1 september 2010.

Förslaget innebär en utökad valfrihet för brukaren på den auktoriserade audionommottagningen. Sedan förändringen med auktoriserade audionommottagningar infördes har det för brukarna på kort tid inneburit ökad tillgänglighet och bättre valfrihet. Valfriheten ökas ytterligare när brukaren nu även får möjligheten att med ”Rekvisition hörapparat” själv kunna välja hörapparat utanför Region Skånes upphandlade sortiment.

Valfrihet i ett omvärldsperspektiv

Danmark

Utprovning och hörapparat kan fås kostnadsfritt genom offentliga hörcentraler. Brukare kan som alternativ välja att prova ut och köpa hörapparaten hos valfri auktoriserad privat hörcentral. I beloppet 6 100 danska kronor per öra kan både arbete, apparat och service ingå. Vad som ingår är beroende på kliniken. Eventuell merkostnad betalar brukaren själv. Brukaren äger sin hörapparat. Den privata andelen utprovade hörapparater har ökat från ca 25 procent 2005 till 40 procent 2008.

Stockholms läns landsting

Stockholms läns landsting har en utpräglad beställare – utförarorganisation när det gäller hjälpmedel och är det enda landsting som hittills provat Fritt val av hörapparater.

Brukaren vänder sig först till förskrivare som gör en behovsbedömning. Brukaren kan om denne önskar och är berättigad välja Fritt val av hjälpmedel och får då en rekvisition på anvisat hjälpmedel och belopp. Brukaren väljer fritt vilken legitimerad audionom hos privat utförare som ska utföra rehabiliteringen och även vilken hörapparat man önskar i samråd med tjänsteutövaren. Brukaren väljer en hörapparat utanför landstingets upphandlade sortiment. Om brukaren väljer en dyrare produkt står brukaren själv för merkostnaden. Brukaren äger själv sitt hjälpmedel. Fritt val är ett komplement till den normala förskrivningen.

För hörapparat monauralt är beloppet 4 500 kr inkl. moms och för binauralt är beloppet 8 100 kr inkl. moms. Rekvisitionsbeloppen gäller för både hörapparat och utprovning (tjänst). Utöver detta får brukaren ett rekvisitionsbelopp på 2 500 kr inkl. moms respektive 5 000 kr inkl. moms för service som ska räcka under hörapparatsens livslängd.

Rekvisition hörapparat – Region Skånes benämning på fast ersättning

Benämningen av den fasta ersättning som ger brukaren möjlighet att välja hörapparat utanför Region Skånes upphandlade sortiment har diskuterats med Region Skånes jurister. Förslag på benämning är "Rekvisition hörapparat".

Två rekvisitionsnivåer – förslag

Upphandlingen av hörapparater slutfördes i juni 2010. Inom respektive segment bas, medel och avancerad har avtal slutits med tre olika leverantörer. Inom varje segment och för varje leverantör finns olika typer/modeller av samma hörapparat. Typen/modellen påverkar priset. Vid utvärderingen av anbudspriser i upphandlingen tillämpades s.k. viktat pris. Detta innebär att beräkning av procentuell användning av respektive modell inom segment multipliceras med priset. Man får på detta vis fram en god bild av priset per leverantör inom varje segment. Viktat pris i de olika segmenten skiljer mellan de olika leverantörerna. I föreslagna rekvisitions-nivåer har detta s.k. viktade pris använts. I de fall det viktade priset i samma segment skiljer mellan olika leverantörer har ett genomsnittligt pris räknats fram.

Segment	Beräknat brukarbehov	Upphandlat genomsnittligt pris
Bas*	10 %	850 kr
Medel*	65-70%	950 kr
Avancerad*	20-25%	1 450 kr

*I upphandlingen av hörapparater har de olika behoven beskrivits på följande sätt:

Bas - hörapparater till personer som vistas i mindre krävande ljudmiljöer och har behov av en lätthantering hörapparat med funktioner som ger god hörbarhet, tydlighet och komfort.

Medel - hörapparater till personer som ofta vistas i varierande och krävande ljudmiljöer.

Produkterna skall ge brukaren bra hörbarhet, tydlighet, komfort och taluppfattbarhet i alla lyssningssituationer.

Avancerad - hörapparater till personer som har ett uttalat kommunikationsbehov och som dagligen vistas i varierande och krävande ljudmiljöer. Produkterna skall alltid ge brukaren optimal hörbarhet, tydlighet, komfort och bästa möjliga taluppfattbarhet i alla lyssningssituationer.

Utifrån upphandlat sortiment finns det möjlighet att ha en, två eller tre olika rekvisitionsnivåer. Då det bara skiljer 100 kronor mellan sortimentet bas och sortimentet medel föreslås två rekvisitionsnivåer. Valfrihetssystemet blir på detta sätt enkelt och tydligt för såväl audionommottagningarna som brukarna.

Förslaget innebär att brukare med större behov får ett högre bidrag än de med något mindre behov. Förutsättningar för en effektiv uppföljning är god då tydligt fokus kan sättas på rekvisitioner av avancerade apparater. Förslaget med två rekvisitionsnivåer i stället för tre innebär en kostnads-ökning i storleksordningen 200 000 kronor per år.

Utifrån ovanstående föreslås två rekvisitionsnivåer nämligen bas/medel och avancerad.

Rekvisition hörapparat	Beräknat brukarbehov
Bas/medel	75 %
Avancerad	25 %

Rekvisitionens storlek – olika modeller

Rekvisitionens storlek kommer att ha en avgörande betydelse för valfrihetsmodellens genomslagskraft. Flera tänkbara strategier är möjliga.

Skånes genomsnittliga inköpspris

De två rekvisitionsnivåerna kan grunda sig på Region Skånes upphandlade genomsnittspris. Audionommottagningarna kommer, enligt denna modell, inte kompenseras för momskostnader som kommer att belasta dem.

Rekvisition hörapparat	Genomsnittspris
Bas/medel	950 kr
Avancerad	1450 kr

Enligt denna modell kommer, med största sannolikhet, rekvisitionsbeloppet bara att täcka en mindre del av den kostnad som brukaren behöver betala för hörapparaten. Därmed kommer färre brukare att utnyttja "Rekvisition hörapparat" och valfrihetssystemet. Beräkningsmodellen har inget stöd i Hjälpmedelsinstitutets (Hi) utredning för "Fritt val". Modellen utan momsersättning är kostnadsneutral ur ett Region Skåne perspektiv d.v.s. kostnaderna för regionen blir desamma oavsett om brukarna väljer upphandlat sortiment eller "Rekvisition hörapparat".

Skånes genomsnittliga inköpspris + 25% momskompensation

Rekvisition hörapparat	Genomsnittspris	+ 25 % moms
Bas/medel	950 kr	1 200 kr
Avancerad	1 450 kr	1 800 kr

Rekvisitionsbeloppet kommer troligtvis inte att täcka hela kostnaden som brukaren kommer att få betala för hörapparater inom valfrihetssystemet, men ökar förutsättningar för "Rekvisition hörapparat". Modellen har visst stöd i Hjälpmedelsinstitutets (Hi) utredning för "Fritt val". Kostnaderna för Region Skåne blir 25 procent högre för brukare som väljer "Rekvisition hörapparat" jämfört med upphandlat sortiment.

Skånes inköpspris med påslag enligt "Fritt val av hjälpmedel"

Inköpspris + 30 procent påslag för hanteringskostnad + 25 procent moms är, enligt Hi:s slutrapport en lämplig beräkningsmodell för hjälpmedel enligt fritt val.

Rekvisition hörapparat	Genomsnittspris	+ 30 % administration + 25 % moms
Bas/medel	950 kr	1 550 kr
Avancerad	1 450 kr	2 350 kr

Rekvisitionsnivån blir hög och kommer att stimulera brukarna att använda "Rekvisition hörapparat". Administrationsersättningen synes något hög speciellt med tanke på att audionommottagningarna redan har en viss administrativ hjälpmedelshantering som kompenseras via ersättningen för utprovningensprocessen. Kostnaderna för Region Skåne blir drygt 60 procent högre för alla som väljer "Rekvisition av hörapparat" jämfört med upphandlat sortiment.

Förslag till rekvisitionens storlek

En modell med kompensation för moms och med en fast administrationsersättning på 150 kronor per rehabilitering vid val av "Rekvisition hörapparat" föreslås. Modellen ger en rimlig ersättning både för hörapparater och för den ökade administrationen som valfrihetsmodellen medför.

Prognos förväntad efterfrågan av "Rekvisition hörapparat"

Det är i dagsläget omöjligt att bedöma vilka hörapparatpriser audionommottagningarna kan förhandla sig till och därmed hur mycket det fria valet kommer att kosta respektive brukare. Andelen brukare som är intresserad av "Rekvisition hörapparat" kommer sannolikt att öka över tid.

Modellen med fritt val är bara möjlig på de auktoriserade audionommottagningarna. Även Region Skånes offentligt drivna auktoriserade audionommottagning kommer att erbjuda rekvisitionsalternativet inom ramen för Lagen om offentlig upphandling och Kommunallagen.

Av dagens helt privata marknad kan man förmoda att viss andel personer kommer att efterfråga rekvisitionen. Det är en ny grupp som inte tidigare använt sig av Region Skånes tjänster och hörhjälpmedel. Det är emellertid troligt att en helt privat verksamhet ändå kommer att finnas kvar då vissa brukare väljer detta alternativ eftersom de inte är berättigade enligt Region Skånes hjälpmedelsregler. Ökningen av nya brukare, som tidigare valt och bekostat själv enligt helt privat alternativ, beräknas dock bli marginell.

Uppföljning och administrativa konsekvenser

Valfrihetsmodellen kommer att innebära en viss utökad administration. Uppföljning ska integreras i den ordinarie uppföljningen som innebär att auktorisationskansliet inom Habiliterings- och hjälpmedelsförvaltningen kontrollerar att audionommottagningarna följer avtalet. Stickprov kommer att genomföras för att säkerställa att "rätt brukare" får "rätt rekvisitionsnivå". System och rutiner behöver utarbetas för själva hanteringen av valfrihetsmodellen, uppföljning och kontroll.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna beror på flera samverkande faktorer:

- ↘ Antalet rehabiliteringar
- ↘ Antalet hörapparater
- ↘ Andelen brukare som väljer "Rekvisition hörapparat"
- ↘ Antal/andel avancerade apparater

I dagsläget gör vi bedömningen att behovet av hörapparater kommer att vara ca 20 000 apparater/år. Utifrån detta antagande samt föreslagen modell med momskompensation gäller följande:

20 000 hörapparater				
	Fördelning segment	10 % väljer RH*	25 % väljer RH*	50 % väljer RH*
Bas/medel	75 %	375 000	937 000	1 874 000
Avancerad	25 %	175 000	437 000	874 000
Merkostnad** hörapparater		550 000	1 374 000	2 748 000
Storleksordning merkostnad		0,5 miljoner	1,5 miljoner	3 miljoner
25 000 hörapparater				
<i>Merkostnad** hörapparater</i>	<i>25 000 apparater</i>	<i>688 000</i>	<i>1 718 000</i>	<i>3 435 000</i>

* RH = "rekvisition hörapparat"

** till denna merkostnad kommer ersättning för administration med 150 kr per avslutad rehabilitering

Om behovet av hörapparater i stället är 25 000 blir kostnadsökningen självfallet 25 procent högre, se kursivt i tabellen. Skulle andelen avancerade apparater bli högre än beräknat blir kostnaderna också högre.

Kostnadsersättning för administration, 150 kr per rehabilitering.

Rehabiliteringar	10 % väljer RH	25 % väljer RH	50 % väljer RH
11 000	165 000	413 000	825 000
13 000	195 000	488 000	975 000
15 000	225 000	563 000	1 125 000

Sammantaget, om 25 procent av brukarna väljer "Rekvisition hörapparat", antalet rehabiliteringar är 13 000 per år och det förskrivs ca 20 000 apparater blir merkostnaden för valfrihetsmodellen ca 2 miljoner kronor per år.

Konsekvenser för brukare

För de brukare som fortsättningsvis väljer hörapparater ur upphandlat sortiment sker ingen förändring. Här gäller samma utprovning- och besöksavgift, regler och sortiment som tidigare. Sortiment som avtalats har bl.a. långa garantitider och andra garantier, vilka Region Skåne bevakar som avtalspart.

Även de brukare som väljer rekvisitionsalternativet omfattas av Region Skånes hjälpmedelsregler samt besöks- och utprovningavgift. Däremot ökar valmöjligheten genom att man får tillgång till ett ytterligare sortiment.

Fortfarande är säkerheten hög då valet måste göras i samråd med legitimerad audionom på auktoriserad audionommottagning. Behovsnivån bedöms av behandlande legitimerad audionom och styr storleken på ersättningsbeloppet. Hur stor självkostnaden blir beror på valet av hörapparat, mottagningens prissättning och ersättningsbelopp. Brukaren får ökad valfrihet men får samtidigt ett större ansvar för sitt inköp.

De brukare som enligt Region Skånes hjälpmedelsregler inte är berättigade till hörapparat kan inte använda "Rekvisition av hörapparat", utan får även fortsättningsvis stå för hela hörapparaten och besök under rehabiliteringen.

Finansiering

Valfrihetsmodellen finansieras genom regionbidrag. I dagsläget bedöms kostnader för modellen rymmas inom befintlig budget då antalet hörselrehabiliteringar är mindre än budgeterat.

Juridisk bedömning

En juridisk bedömning har gjorts av begreppet "Rekvisition hörapparat"

Som juridiska skäl för beslutet kan anföras att landstingen och kommunerna enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL) har skyldighet att tillhandahålla hjälpmedel till personer med funktionsnedsättning. HSL är en ramlag, vilket innebär att varje sjukvårdshuvudman genom olika beslut kompletterar lagtexten. Varje landsting och kommun kan själva besluta om regler för hjälpmedel, till exempel vilka produkter som ska betraktas som hjälpmedel och kunna förskrivas till personer med funktionsnedsättning, samt om eventuella avgifter och bidrag.

Miljökonsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra miljökonsekvenser.

Kopplingar till Region Skånes policyer och övergripande beslut

Ärendet strider inte mot Region Skånes policyer och övergripande beslut.

Samverkan med de fackliga organisationerna

Samverkan har skett vid förvaltningssamverkan den 13 augusti 2010.

Uppföljning av valfrihetsmodellen

Regelbunden och noggrann uppföljning av bl.a. fördelning mellan segment och hur behovsbedömningen i segmenten efterlevs kommer integreras i Habiliterings- och hjälpmedelsförvaltningen redan nu noggranna uppföljning. Då kontrollfunktionen gällande hjälpmedelsregler, avtal och tjänstens innehåll redan är samlad till auktorisationskansliet är det naturligt att lägga ytterligare ett kontrollmoment här. Dessutom är detta effektivitets-besparande då en samordning av de olika delarna som kontrolleras kan göras.

Christer Sörliden
Ordförande

Karin Bengtsson
Förvaltningschef

Bilaga:
Regionfullmäktiges beslut 2009-11-03 § 135.